

דלכאורה יפלא מאוד מאין בא זה שתחטא הארץ נגד יוצרה וקונה יתברך. בשלמא מיין האדם שהוא בשר ודם שייך שפיר לפעמים שיחטא מפני היצה"ר השוכן בקרבו ומטהו בכל עת מדרך הטוב והישר ח"ו ומאתו יתברך ניתנה הבחירה חפשית להאדם לעשות כרצונו וחפצו ולילך בדרך אשר יבחר לעצמו לטוב או כו'. אך שאר הנמצאים הנאצלים והנבראים והיצורים והנעשים כולם כאחד ששים ושמחים לעשות רצון קונם באין מונע כי אין להם יצה"ר, אשר ע"כ מאין בא להארץ זה הרצון לחטוא ועוד לה יותר שתפגום מעלתה בזה שהקב"ה פקד עליה לטובתה שזה העץ שתוציא יהא ג"כ טוב למאכל כמו הפרי עצמו והיא קלקלה ונתנה טעם לפגם:

ובהעל"ר לב י"ל, הנה באמת הארץ לא חטאה כלל ואדרבה עשתה עבדות גדול ומסירות נפש בזה ולא חסה על קלקולה וכבודה וכמאחז"ל (נזיר כג) גדולה עבירה לשמה, והנה הארץ היינו סוד ארץ עליונה השכלית הסתכלה והבינה וראתה בריאת אלהים כל מעשה בראשית כי נורא הוא כל מיני פלאים מראשית הנקודה כל השתלשלות העולמות עד תהום ארעא אשר כמה מיני נמצאים דוממים וצומחים כו'. וחכמות אלהות והם נפלאות וחכמות הבורא ית'. ועל כולם השליט את האדם אשר נחלק גופו מן העפר מהאדמה ונשמתו היא מאוצר הנשמות החצובות מתחת כסא כבודו ית', והכל בידי האדם ותלויין במעשיו אם ילך בדרך הטוב והישר אז יהיה עליה לכל העולמות וכל הנמצאים ואם ח"ו יקלקל מעשיו יפגום הכל ח"ו וירדו למטה כל הנבראים הרוחניים והגשמיים בבחינה התחתונה. אז התיישרה הארץ בלבה ואמרה כיון שהאדם קרוב לחטוא מחמת יצרו הרע ואז יבא פגם גדול בשורש נשמתו ולא יועיל שום תיקון ותשובה, אשר לזאת התחכמה האדמה ושינתה תחילה ציווי הבורא ית' כדי שאח"כ כשיחטא האדם ח"ו יהא לו אמתלא נכונה והוא מפני ששורש גופו הוא מן האדמה ששינתה מכבר רצון הבורא יתברך ותולין הקלקלה במקולקל ולא יתלו החסרון והסרתון בנשמה הרוחנית. וחסה הארץ על כבוד שמים ועל האדם להקל מעליה עונש החטא מחמת ששורש האדם אשר נלקח משם הוא האדמה הרע את מעשיו וא"כ אין חטא האדם גדול כ"כ ונמצא שעשתה בזה הארץ עבדות גדולה ולשם שמים נתכוונה. וע"כ לא נענשה הארץ תיכף כי קמי שמיא גליא כוונתה הרצויה שהיתה רק לכבוד יוצרה ולטובת האדם. אך כשחטא האדם אז נפקדה על חטאה כדי להוציא רצון הארץ מכח אל הפועל דאם לא נתן לה השי"ת עונש כלל אז לא היה נודע הדבר שחטאה כלל והיה א"כ חטא האדם קשה מאוד ולא היה נשלם רצון הארץ אשר עיקר כוונתה בחטאה היה רק עבור זה שיתלו חטא האדם בה. וז"ש רש"י ז"ל לפיכך אז כשנתקלל אדם על חטאו נפקדה גם הארץ על חטאה כדי להוציא רצון הארץ מכח אל הפועל ולהקל מעל האדם עונשו. מאחר שנלקח גופו מהאדמה אשר חטאה תחלה ונמשך האדם בטבעו אחר שורשו. והבן היטב:

ווכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: **ועפ"ז** תבין דברי הכתוב (ויקרא כו, מב) וזכרתי את בריתי יעקב וגו' והארץ אזכור. דבשלמא זכירת האבות ניהא דבזכותם יגן עלינו אבל מה אהני לן זכירת הארץ. אך לדרכינו ניהא ר"ל דאזכור את הארץ אשר חטאה וממנה נלקח האדם והארץ גרמה שקילקל האדם וילך אחר חומרו הרע אבל מצד נשמתו לא היה חוטא כלל (כ"ט) כמש"ל באריכות:

וישע משה את ישראל מים סוף כו ויצאו אל מדבר סיני וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים: ויקרא מר"ה ולא יכלו לשתת מים מר"ה כי מרים הם עלי"ן כו קראי שמה מרה: וילנו העם על משה לאמר מה נשתה: ויצעק כו אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם לו חק ומשפט ושם נסהו: ויאמר אם שמעו תשמע לקול יהוה כו אליהו והישר בעיניו תעשה והאונן למצותיו ושמת כל חקיו כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליה כי אני יהוה רפאם:

(כה) ויורהו יי עין נ"ל כמו וירדו המורים (ש"ב יא כד), השליך לו הקב"ה עץ מג"ע (ל) ומרוב מתיקות העץ השליכו במים ונמתקו. **וינו אצ"כ ג' ונ"י** (כ"ט)

רבי יוחנן בן זכאי היה אומר: אם היתה נטיעה בתוך ידך, ויאמרו לך: הרי לך הנטיעה - בוא ונטע את הנטיעה תחלה. ואתר"ף צא והקבילו. **אבוג זכ"י נ"ג**

כי הווי מופטרי מרודי אל ליברן מר אמר ליה: אמשול לך משל למחיד לאדם שורה תולך במרבר והיה רעב ועיף וצמא מצא אילן שפירותיו מתוקין וצילו נאה ואמת המים עוברת תחתיו אבל אפירותיו ושחה ממימיו וישב כצילו וכשביקש לילך אמר אילן אילן: כמה אברכך אם אוכר לך שיהו פירותיך מתוקין הרי פירותיך מתוקין שיהא ילך נאה הרי צילך נאה שחאה אמת המים עוברת תחתך הרי אמת המים עוברת תחתך אלא יהו רצון שכל נטיעות שנוטעין סבך יהו כמתוך אף אחה במה אברכך אם בתורה הרי (ו) תורה אם בעושר הרי עושר אם בכנים הרי בנים אלא יהו רצון שיהו צאצאי מעיך כמתוך: **ע"י ג' נ"א** (כ"א)

ויקרא יהוה לארצו ויחמל עליה עמו: ויצן יהוה ויאמר לעמו הנני שלח לכם את הדגן והתירוש ואת היצהר ושבצתם אתו ולא אמתן אתכם עוד חרטה בגוים: ואת כה הצטווי ארציק מעליכם והדחתיו אל ארץ צינה ושמה את שפניו אל הים הקדמני וספו אל הים האחרון ועלה באשוי ותעל צנתו כי הגדיל לעשות: אל תיראי אדמה גילי ושחמי כ"י הגדיל יהוה כו לעשות: **י"א**

ועל תנובת השדה ועל ארץ חסדה טובה ורחבה, שרצינו והנחלת לאבותינו לאכל מקריה ולשבע מטובה. רחם נא יי אלהינו על ישראל אמה ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן קבודך ועל קובצתך ועל היבולך. ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו, והעלנו לתוכה ושמתנו בבגנתה ונאכל מקריה ונשבע מטובה. ונברכך עליה הקדשה ובטהרה. **בינת ג' בשמיה**

אוקרי ישראלי אצ"כ יבשע יבשע מאכא